

жать, нѣкой си Тратникъ, славянинъ, инспекторъ на горите, дѣлгата брада на когото достигаше почти до поясътъ, искаше ауденция отъ стражата, че иска да са види съ войводата, комуто ималъ да говори за важни работи.

— Дойдохъ, Господинъ капитане; да искамъ пасъ за моять Сайдъ, да са пусне отъ вашитѣ стражи, заедно съ свое оружие, каза *Тратникъ* съ такъвъ тонъ като че да искаше отпускъ отъ своятъ шефъ.

Сайдъ бѣше турчинъ, гавазинъ при просителътъ.

— Кой си ти и на какво основание искашъ да ти са даде това право? попита Бенковски и стисна изново юмрукътъ си.

— Я сѫмъ славянинъ, господине, инспекторъ на горите и подданикъ на Негово Австро-Величество, отговори Тратникъ, който употреби ударение надъ Височайшата титла.

— Ако ти си нѣмецъ и ако твоятъ господарь е неограниченъ деспотъ въ земята си, то азъ сѫмъ бѫлгаринъ и немилостивъ бунтовникъ въ страната, на своето бащино огнище! Азъ заповѣдамъ тукъ, извика Бенковски по-страшно и сложи рѣката си върху масата до толкова силно, чото пълните съ млѣчено кафе чаши, испопадаха на земата. — Скоро турчинътъ да доведешъ, че съ сега ще мѣтна вѫжето на вратътъ ти? . . .

— Слушамъ господинъ капитане . . . отговори той и русата му брада са разлюля.

Послѣ малко Сайдъ бѣ доведенъ при насъ отъ двама бѣловчени, които му посяха оржието“ . . . (стр. 130 — 131).

Въобще, страниците 70 — 135, посвѣтени на „хвѣркатата чета“, сѫ прѣпълнени съ интересни сцени, картички и епизоди, и възбуджатъ въ душата на бѫлгарина онай възвишена емоция, нарѣчена *патриотическа радост* — съживяватъ замръзналите мозаци — даватъ животъ на сърдцето — четатъ се съ дѣлбока литература услада . . .

V.

Потъжливаніе на въстанието. Сkitание по Стара- планина (136 — 313 стр.).

Бенковски царувалъ и въстаналия народъ ликувалъ тѣкмо десетъ дни! . . . ликували, царували до като се борили съ башibusушкитѣ тѣлпи; но ето ти на сцената се явяватъ императорскитѣ войски; ликующитѣ тѣлпи онѣмѣли; подкачпла се неравна борба;